

FALËNDERIME

Do të doja të shprehja mirënjohjen dhe falënderimet e mia ndaj atyre që më kanë ndihmuar e mbështetur në realizimin e këtij punimi në mënyra të ndryshme.

Falënderimet më të përzemërta i drejtohen Prof. Dr. Hamlet Bezhani, udhëheqësit tim shkencor, për gatishmërinë dhe ndihmesën që më ka ofruar dhe për kohën e inkurajimin e vazhdueshëm.

Gjithashtu, falënderoj MA. Viktor Bakillari, këshillat e sugjerimet me shumë vlerë të të cilit, si dhe pasioni i tij për gjuhën, kanë qenë nxitje e vazhdueshme gjatë punës sime për realizimin e këtij studimi.

Falënderoj të gjithë koleget e mij në Fakultetin e Gjuheve të Huaja për mbështetjen e tyre morale dhe profesionale, e cila i dha shtysë cilësore këtij punimi.

Së fundi, këtë punim ia dedikoj familjes sime për mirëkuptimin, mbështetjen, përkrahjen dhe përkushtimin që kanë treguar për mua.

PERMBAJTJA

1. Parathënie.....	1
2. Hyrje.....	6
3. Përligje e temës	

Kreu I

Vështrim teorik dhe historik i formave të emëruara në gjuhë shqipe.....	7
1.1. Format e emëzimit në gjuhën shqipe.....	7
1.2. Format e emëzimit të mbiemrave, llojet e tyre.....	11
1.2.1. Mbiemrat dhe llojet e tyre.....	11
1.2.2. Emëzimi i mbiemrit.....	11
1.3. Emrat prejfoljorë asnjanes.....	16
1.3.1. Format prejfoljore, shembuj nga autorë shqiptarë.....	19
1.4. . Emëzimi i përemrave pronorë.....	21

Kreu II

Funksionet e formave të emëruara në gjuhën shqipe.....	23
2.1. Në funksion kryefjale dhe kundrinori.....	23
2.2. Si përcaktore të një emri tjetër.....	24
2.3. Si plotës të ndërtuar me parafjalë.....	24
2.3.1. Me parafjalën nga	24
2.3.2. Me parafjalët me, më, në , shoqëruar me nyjet një, të	25

Kreu III

Format e emëzimit në gjuhën gjermane.....	26
3.1. Format e emëzimit në gjuhën gjermane.....	26
3.1.1. Emrat e prejardhur nga foljet.....	27
3.1.2. Njëpërmjet prapashtesave.....	28
3.1.3. Njëpërmjet parashtesave.....	31
3.1.4. Njëpërmjet vendosjes së nyjes para paskajores.....	32
3.2. Numrat themelorë si emra.....	33
3.3. Numrat rreshtorë.....	36
3.4. Veçoritë e mbiemrave të emëruar.....	37
3.5. A kanë të njëjtën mënyrë formimi format e emëruara në gjuhën shqipe dhe gjermane?.....	41
3.6. Në ç' funksion janë përdorur format e emëruara në variantin shqip të veprës së Ismail Kadaresë "Pallati i Ëndrrave"?.....	42
3.7. Si i përgjigjen njëra - tjetrës format përkatëse në përkthim?.....	46
3.8. Në cilat raste format e njëres gjuhë nuk i përgjigjen tjetrës dhe si janë zëvendësuar apo përshtatur ato në përkthim?.....	49
3.9. Ndërveprimi dhe ndikimi i ndërsjellë i formave të emëruara në gjuhën shqipe nga ose njëpërmjet gjuhëve të tjera.....	54

Kreu IV

Të shkruarit e formave të emëruara dhe emrave me shkronjë të parë të madhe në gjuhën shqipe dhe atë gjermane/ Großschreibung der Nominalisierungen in der albanischen und deutschen Sprache.....	64
--	----

4.1. Të shkruarit me gërmë të madhe.....	64
4.2. Grossschreibung.....	66
4.3. Si të shkruaj? Me të madhe apo me të vogël?.....	70

Kreu V

Format e emëruara në gjuhën shqipe dhe gjermane, bazuar në veprën e shkrimtarit Patrick Süskind, “Das Parfum” (Parfumi).....	73
5.1. Shembuj të formave të emëruara të marra nga romani “Parfumi”.....	73
5.2. Krahasimi i këtyre formave në të dyja gjuhët.....	76
5.3. Vështrim analitik bazuar në shembujt e nxjerrë nga romani “Parfumi”.....	110

Kreu VI

Formimi i emrave përmbledhës nga tema e shumësit.....	112
6.1. Veçoritë e emrave përmbledhës në gjuhën shqipe.....	112
6.1.1. Grupi i parë i emrave përmbledhës.....	113
6.1.2. Grupi e dytë, emrat përmbledhës që nuk e kanë të qartë shumësin.....	114
6.2. Kategoritë e emrave përmbledhës.....	116
6.2.1. Kufizimi i kuptimit përmbledhës dhe përfitimi i nuancave ose i kuptimeve plotësuese.....	118
6.3. Emrat përmbledhës në numrin shumës.....	120
6.4. Prapashtesat kryesore për formimin e emrave përmbledhës.....	125
6.5. Nyjembaresat e njëjësit të shquar	133
6.6. Rreth identitetit të gjinisë asnjënjëse në shqipen e sotme.....	137
6.7. Nënfishat semantike sipas tipave të.....	140

6.7. perdorimi i fjaleve te emerzuara ne fjalite e nenrenditura ne gjuhen gjermane.....	140
Përfundime.....	165
Bibliografia.....	172

Hyrje

0.1 Perligjie e punimit

Në këtë studim do të parashtrohen në vija të përgjithshme strukturat e formave të emërzimit, mënyra e ndërtimit të tyre dhe funksionet e këtyre formave në secilën gjuhë. Do të shihet se ku përkojnë dhe ndryshojnë strukturat përkatëse nga njëra – tjetra dhe ç'vend zënë ato në përdorim.

0.2 Objekti dhe hipotezat e punimit

Punimi analitik do të ndjekë këtë rend:

0.1 Metodologjia dhe struktura e punimit

1. Do të shihet denduria e përdorimit të secilës formë të emërzuar në gjuhën shqipe dhe atë gjermane.
2. Çdo formë e emërzuar e gjuhës shqipe do të krahasohet në kontekst me variantin e gjuhës gjermane, për të parë nëse në këtë variant është përdorur e njëjta formë e emërzimit apo jo.
3. E njëjta procedurë analitike do të ndiqet me tej duke u nisur nga konteksti në gjuhën gjermane, për të parë edhe në këtë rast përputhjet dhe mospërputhjet.
4. Analizën e përfundojmë me një renditje statistikore dhe përgjithësuese të formave përgjegjëse në secilën gjuhë në funksion të përgjigjes së pyetjeve:
  - Në cilat raste formës përkatëse të shqipes i përgjigjet e njëjta formë në gjermanishte?
  - Në cilat raste një formë e emërzuar e gjuhës shqipe është përkthyer me një formë tjetër a emër në gjermanishte?
  - Në cilat raste forma e emërzuar e shqipes nuk është përkthyer fare?

Qëllim më vete i këtij punimi janë edhe pikat e renditura më poshtë.

- a) Për të dhënë një pasqyrë të përgjithshme teorike – praktike të përdorimit dhe përkthimit të formave të emëzuara në secilën gjuhë në rrafsh krahasues.
- b) Për të ndihmuar metodikisht kuptimin, përdorimin dhe përkthimin e ndërtimeve të emëzuara nga shqipja në gjermanishte dhe anasjelltas.